

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadótulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K. VÁSÁRHELYT.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyilttér sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld” című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy apunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld” kiadóhivatala.

Iskolaügyünk.

Kézdi-Vásárhely, 1893. ápril 10.

Az új iskola építése végett kötött 40000 frtos kölcsönügy véglegesen el van intézve. A város polgármestere és pénztárnoka Budapesten járván, megkötötték a budapesti magyar kereskedelmi bankkal a kölcsön-szerződést s a pénzügyomban le is küldetett. E szerint az iskola épületének felépítése iránt akadály nincs. E tárgyban már Háromszékvármegye közigazgatási hatósága is határozott s határozatát megküldötte a városi tanácsnak. A közigazgatási bizottság is

kimondotta, hogy az új iskola épület részére a Kanta-utcát tartja legalkalmasabbnak, azonban jelenleg az intéző körökben egy újabb terv merült fel, mely ha létesülhet, egy csapással végét veti a hely felett való további vitának.

Az új terv az, hogy a jelenlegi honvéd laktanya, mely sok tekintetben nem felel meg egy laktanya követelményeinek, alkittassék át iskolává s helyette a város építsen egy új laktanyát.

A laktanya épülete a megye tulajdonát képezi s jövedelme a tanulmányi alap céljaira szolgál, tehát ha a városnak sikerülne az épületet a megyétől megvásárolni, eredeti rendeltetésének adatnék vissza s meglenne az az előnye, hogy ugyanazon épületbe az összes iskolákat el lehetne helyezni s a városnak többé nem iskola, hanem kaszárnya építéséről kellene gondoskodnia.

Tehát az új terv egészen jó és a célnak megfelelő, mert igaz az, hogy az említett megyei épület laktanyának szűk, de iskolának egészen alkalmas, de tekintsük meg az érem másik oldalát is és vessünk számot azzal is, hogy vajon az kivihető-e?

Ezen kérdés megbeszélésénél az első körülmény, melylyel mulhatlanul számolnunk kell s mely mint elodázhatlan szükségesség nyomul előtérbe az, hogy iskolaépületre mihamarább szükség van, mert a jelenlegi helyiség csak ideiglenesen használható, az pedig ismét bizonyos, hogy a laktanya helyiség csak akkor bocsáttatik

az iskola számára, mikor az új kaszárnya kész lesz és a honvédség abba beleköltözködhetik. S vajjon ez egy-két év alatt megtörténhet-e? Mert az épületet először meg kell vásárolni a megyétől s ehez pénz kell, s továbbá az új laktanyát meg kell építenünk s ehez még több pénz kell.

Akár hogy szepítjük is a dolgot, a városnak jelenleg csak helye és 20 ezer frtnyi tőkéje van ez pedig a laktanya megvételére s az új laktanya felépítésére közel sem elegendő. Ha tehát ezen tervet létesíteni akarja a város, még legkevesebb 50000 frt újabb kölcsönre van szükség.

Ha kilátás lenne arra, hogy a regálé megváltási összegből a közel jövőben pénzt kaphatnánk, vagy sikerülne a Romániához szakadt erdőség értékesítése, ez nem lenne nagy baj, de a jelenlegi viszonyok között egy újabb kölcsön kötéséhez kilátás nem lehet, mert a város jelenlegi jövedelmeiből a tőke-kamat törlesztését nem bírja el. Az iskolaépítés pedig olyan sürgős, hogy azzal jobb időkre várni nem lehet. Annak legkevesebb 1—2 év alatt meg kell történni.

Önként következik tehát, ha a városi képviselőt azt határozná el, hogy a jelenlegi laktanyát iskolának megvásárolja, a kötendő újabb kölcsön fedezetéről is kellene gondoskodnia s ezt pedig csak pótdóval lehetne tenni, azt pedig — ismerve a viszonyokat — a képviselőt aligha meg fogná szavazni.

Figyelmen kívül nem hagyhatjuk azt sem,

„A Székelyföld” tárczája.

Egy sajtó hiba.

Humoreszk.

Már hat hete, hogy polgármester vagyok K.-ben. Fiatal nőm, ki olyan, mint egy angyal; szép mint egy májusi rózsza; gyöngéd, mint egy gerle, bárány-szelid és jól nevelt; boldog házasságunknak éppen negyedik napján, saját asztalomnál velem átellenben ült. Leves után az én Lilim megtörlé bibor ajcskáit és mosolyogva kérdezé: „No édesem, parancsolsz még?”

Egész tikkadozva mondék köszönetet, mivel az elsőzött leves pokoli tűz módjára égett a torkomban.

Lili csengetett és a házi-nas gyanánt fungáló törvényszolga, egy tisztességes tál husneműt tett az asztalra. Lili mosolygott, mint a gráciák közül a legifjabbik. „Te csintalan — mondá egész kellemmel — ugy-e a te inyenoz természeted a konyhába vitt a fazekak közé és megérezted a kedvenoz ételt, melyet számodra készítettem? Őrizkedjél a konyhakötenytől, mert ha rajta kaplak . . .! Valld meg csak, ugy-e a fricasse-ra való kilátás rovidité meg az izes leves keletét? hiszen tíz kalánál sem ettél belőle!” — miközben

ujjával az ugynevezett fricasse-ba nyult, melyet merev csodálkozásban vizsgáltam szemeimmel.

Én ott mindenféle dolgot és apróságot vettem észre, miket tudtommal, ily módon még soha sem láttam. A fűszerező mártaléknak közönségesen fehérságás színe itt határozottan barna vala és átkozott hagymaszag gözölgött a tálból felém.

Lili magát és engemet — ugy látszik — bőven ellátott s míg én még mindig bizalmatlanul tekintettem a sajátságos egyveleget, addig a kis csintalan egy falatot lenyelt s kedves gyermek módjára verdeste össze kezecskéit örömben, kiáltván: „Pompás! Kóstold csak, mily kellemes izü!”

Ugyancsak a villahegyével néhány aprószőlőt, miket káprinak tartottam, félre tolvá, egy falatot szájamba vevék.

Nemde „folséges!” ismétlé újra az én feleségem.

Jóváhagyólag bólinték s édeskeserű mosolygások között, egész elszántsággal, nyeltem egyet. Nem tudtam szívemre venni, hogy a jólelkű teremtet megszomorítsam, jóllehet, ezen ugynevezett fricassee inyem idegeire elviselhetetlennek tűnt fel.

Rákvaj, hagyma, aprószőlő, kárfiol, borjúhus, barna liszt, csiperke-gomba, mézeskalács és babérlevelek képezhették ezen sajátságos ételnek főalkatrészeit.

Szerencsére Lilit kihivta a szolgáló és így nekem idő és alkalom nyílt a tányéromra rakott

részletet a tálba visszaigazgatni. Nőm! természetesen azt hívné, hogy elfogyasztottam, örült étvágyam felett s erőltetett többre is, de én mondtam: „Köszönöm, kedves lélek!”

— Ugy-e nem izlik?

— Már izlett, gyermekem; a jóból kevés is elég — valóban kitűnő! Hogy nevezed csak ezt — ragout á la . . .

— Semmi á la — csupán fricassee.

„Édesem, az nem lehet — viszonzám; a fricassee — gondolom — fehérságás, míg a ragout inkább barnás színű.”

„Ahoz az én tudós férjem éppen semmit sem ért!” mondá; erre csengetett és a szakácskönyvet előhozatá: „Nézz csak ide! Itt ez áll: „Borjúhus fricassee 255. sz.; ehez lehet egész szegyet venni, vagy pedig azt szét is vagdalhatni” — ez megtörtént — „azután jól le kell forrázni, megfőzni, habját gondosan leszedni” — a mi teljesítve volt — „és hogy fehéres színe legyen, darab vaját kell hozzá tenni” — a mit nem is ki-méltem!”

„Tehát fehéres színe legyen?” — szólék közbe — „no, az ugyancsak megvan!”

„Csak hallgasd tovább” — viszonzá Lili — „csak tovább, te makacs disputáns! — „A fricassee-levet a 100. szám szerint kell készíteni” — pontosan meg is történt! — tevé hozzá, miközben visszafelé lapozgatott. „Itt van a 100. sz.

hogyan és egy új iskola építése esetén a költség egy bizonyos részét az állam viselné, úgy a laktanya megvásárlása esetén is ezen összeget valószínűleg megkapná a város, de még ez sem lenne elegendő a vásárlás és építés kettős költségének fedezésére s akkor sem lehetne az újabb kölcsönt elkerülni.

A városi képviselőtestület, mely ezen ügyben hivatva van első fokúlag határozni ugyancsak nehéz problema előtt áll, s igazán szükséges a dolgot minden oldalról megfontolni.

Mi őszintén kívánjuk, hogy a leghelyesebb utat találja meg. **O.**

Az államvasúti beruházásokra vonatkozó törvényjavaslat tárgyában a képviselőház pénzügyi bizottsága a következő jelentést terjesztette a ház elé:

A törvényjavaslatban felsorolt munkálatok szükségessége teljesen indokolva lévén, az e munkálatok végrehajtására szükséges két millió forintnak megszavazása ellen sem emeltetett kifogás a bizottságban, mely meglepéssel vette tudomásul, hogy ezen összeg fedezetét találja azon 2¹/₂ millió forint többletben, mely az államvasutak fölöslegénél az 1892. évben az előirányzat-al szemben mutatkozik. Ha oly nagy kiterjedésű vonalhálózaton újabb befektetések szüksége természetesen előáll, másfelől a hálózat jövedelmei nem csak természetesen emelkednek, hanem az utolsó évek alatt rendesen az előirányzatot is túlhaladják; ez nem csak a gazdasági emelkedésnek a jele, hanem bizonyítéka annak is, hogy az államvasutak előirányzata szolid alapokon nyugszik. Az államháztartási mérleg tehát a most célba vett beruházások költségei folytán nem romlik és teljes mértékben érvényesül ez alkalommal az az elv, hogy az államvasutakon közgazdasági szempontból keresztülvitt reformoknak és beruházásoknak költségei lehetőleg az ezen tárcza által elérendő több bevételekből fedeztessenek.

Törvényjavaslat a tengeri hajózásról. A kereskedelmi minisztériumban törvényjavaslat készül, melynek intézkedései rendkívüli fontosságúnak lesznek tengeri hajózásunk emelésére nézve. A kormány t. i. egyes hajózási magánvállalatokat is külön-külön anyagilag segíyezni óhajtott, hogy ez uton is fejlessze a Fiuméből kiinduló hajózást, különös tekintettel a parti hajózásra. E segély, mely külön hajókhoz, illetőleg hajójáratokhoz lesz bizonyos feltételek alatt kötve, esetleg évi százezer forint is fog terjedhetni.

hol ez áll: „továbbá: tölteni kell hozzá a nyulaprólék levélből!” — ez fájdalom! hiányzott; azonban ennek valami lényegtelennek kell lennie, mert, ugyebár, a mártalék a nélkül is kitűnő volt? — „tölteni kell hozzá megtszogatott aprószőlőt, megvagdalt hagymát, mogyoróhagymát és fűszert, s mindezt sűrű lévé kell összesodorni s azután cukorral és syruppal megédesíteni és végül: felforraltatni.”

„Tehát valóban syrup lenne?” miközben a diadalmaskodónak kezéből kivettem a könyvet s a lapot visszafordítván olvasni kezdtem és felkiálték: „Az ördögbe! — nézz csak ide, gyermek, a lap össze van csírizelve és te e miatt nyulaprólékba vegyültél.”

Lili megijedett, elpirosodott, természetesen annál szebb lett; én csak nevettem s igazi mohó étvágygyal fogyaszték el három adag botcremet, mely az ebédnek záradékát képezte. Lili azonban többé nem evett. El volt szomorodva, szégyelte magát és zúgolódott, hogy őt a konyhabeli művészet megtanulására a maga idejében nem ösztönözték. Igyekeztem az áldott teremést vigasztalni, miért is minden egyes falatnál hangzék dioséretem: „Főlséges, kedves Lilim, valóban kitűnő ízű!”

Ebéd után fölötte vidámnak kezdtem érezni

ORSZÁGGYÜLÉS.

Mennydörgés és villám (igaz, sokszor csak színházi) után derült, tiszta kék ég. Ilyen volt a f. hó 7-iki üvöltő vihar után a 8-iki szélesend, habár a szónokok közt Ugron Gábor, a ház leg-hatalmasabb szónoka is szerepelt. De néha az oroszán is szelid bárányná változik.

Elsőnek különben Ernszt Kelemen szolt a baloldalról, ki azt vitatta, hogy a honvédtisztek nem részesülnek azokban az előnyökben, melyekben a közös hadsereg tisztjei. Azt azonban nem mondta meg, melyek azon előnyök, mikben a honvédtisztek nem részesülnek? Egyébiránt némi elismeréssel is szolt Fejerváry működéséről. Kivánja, hogy a katonai igazságszolgáltatást legalább a honvédségnél hozzák be. Pulszky Ágostot aposztrofálja, ki utána személyes kérdésben szolt.

Ugron Gábor tartott ezután egy hosszú, érdekes és meglehetősen mérsékelt beszédet, habár Ernszt Kelemennel ellentétben, a honvédelmi miniszter semmiféle érdemét el nem ismeri, sőt kárhózatossnak tekinti működését. Szolt a katonai büntetőtörvénykönyvről, a honvédekadémia elnémetesedéséről, a honvédségi vezérkar hiányáról, mire Eötvös Károly nagy derűtséget keltve azt kiáltja közbe:

— Mégis csak német a német!

Végül Ugron határozati javaslatot nyújtott be az iránt, hogy a honvédség tüzérképpel és műszaki csapatokkal egészítessék ki.

Szilágyi Dózsa igazságügyminiszter a katonai büntetőtörvénykönyvre nézve, kinyilatkoztatta, hogy nélküle nem fogják megcsinálni, hanem azért, mivel sem a felügyelet, sem az ellenőrzés hozzá nem tartozik, nem vállalja el a felelősséget érte.

Issekutz Győző szolt erre üres padok előtt, szintén a katonai igazságszolgáltatásról és még sok egyébről, azután Pulszky Ágosttal polemizált, kinek másodsor kellett személyes ügyben felszólalni, mi mindig nagy küzdelemmel jár, mert sohasem engedik hogy háborítatlanul kibeszélje magát. Azt is állította Pulszky, hogy közte és Apponyi közt annak idején sohasem volt szó magyar tannyelvű katonai akadémiáról, mire Apponyi Albert gróf azt felelte, hogy magánbeszélgetésekben mindig csak ilyenről szoltak.

Az ülés végén Remete Géza interpellálta a pénzügyminisztert bizonyos zalaegerszegi adóügyekben. Wekerle nyomban megnyugtatólag felelt.

A képviselőház 10-iki ülésén a honvédelmi költségvetés folytatódó tárgyalásán felállott báró Fejerváry Géza honvédelmi miniszter és általános figyelem között nagyszabású beszédet tartott.

magamat s egy karszékre ültem, hogy, szokás szerint, újságot olvassak. Körülbelül már a keleti ügyeken tud lehettem, s épen a „vegyes hírek”-hez akartam fogni, midőn egész földült képpel belép hozzám egyik tanácsos S. a szappanfőző. „A tanácsához — kiáltja — városunknak atyja! az Istenért a tanácsbázhoz. A katonak épen most lovagolnak be. Már a moldovai sücs-legény után küldöttem, ő tolmács lesz; a polgároknak pedig világítani kell!”

„Micsoda tolmácsolás, micsoda világítás?” kérdezem.

„Hogy? hát gondatlan konzul, ön semmit sem tud? A mit már rég megjövöldöntem az beteljesedett; a muzulmánok itt vannak, Franciaország teljesen le van verve, Maison oda van, a törökök Sarnemünde mellett kötöttek ki, már Kindleben előtt állnak és nyolcz nap alatt a fővárosban lesznek. Beszállásoltatásban fogunk részesülni; siesen, siessen hamar az Istenért, a polgármester fia már az előcsapat elébe ment; a rendes jancsárok közül 800-an mindjárt itt lesznek. Parancsolja meg azonnal a kivilágítást és szedessen mákonyt össze!”

(Vége következik.)

Beszéde elején megköszönte a tárgyalás folyamán hallott objektív kritikákat.

Kijelentette, hogy a jövő évi költségvetésnél 23 honvédtárszóló alj létesítését fogja indítványozni, a sürgős szükségesség indokával. A kiadások növekedése — ugymond — minden ágon tapasztalható, de csak addig megyünk, amíg a pénzügyi állapotunk megengedi, mert minden fejlesztés pénzbe kerül. Gondoskodni kell, nézete szerint, arról is, hogy a népfelkelés mozgósítása esetén kellő számú tényleges tiszttel láttassék el.

Az uralkodó színeire vonatkozólag kijelentette, hogy a feteketsérga uralkodónk színe, míg a vörös-fehér az uralkodóház tagjainak színe.

Székely főhadnagy ügyét illetőleg megjegyzi a miniszter, hogy a főhadnagynak állásától történt előmozdítása, tiszti rangjától való megfosztása igazságos ítéleten alapult.

Milyen lesz a történelmi kiállítás?

Vasárnap alakult meg az ezredéves országos kiállítás legnevezetesebb csoportja, a történelmi. Az ülésen résztvett Vaszary Kolos hercegprímás is, ki e csoportnak tiszteletbeli elnöke.

A csoport szervezésére nézve a bizottsági előadó érdekes tervet dolgozott ki, melynek lényege a következő:

A honfoglalás ezredéves megünneplése alkalmából 1896-ban Budapesten rendezendő országos kiállítás kimagasló részét a történelmi főcsoportnak kell képeznie, mely Magyarország kulturális fejlődésének főmozzanatait: történeti, műemléki és művészeti megvilágításában mutatja be.

Szemléltethetővé kell tennünk, hogy minő kulturális állapotban volt mai hazánk a IX. századig, a mikor őseink azt elfoglalták s minő kulturális mozzanatok magasanak ki a honfoglalást követő századokban egész a legújabb időkig.

A történelmi főcsoport retrospektív jellege követeli meg, hogy a rendelkezésre álló anyagot hazánk történetének korszakai szerint csoportosítsuk, kiváló tekintettel az egyházi életre, a közszellem nyilvánulására, a magánélet viszonyaira és a hadviselésre.

A hazánkban évszázadok viharai között megörzött történelmi emlékeink és ereklények együttes bemutatásán kívül, kiváló súlyt vélünk helyezni a külföld nyilvános és magán-gyűjteményeiben levő hazai vonatkozású műtárgyakra és emlékekre, melyek legnagyobb része igen hosszú idő óta idegen földön van, a nélkül, hogy valaha nálunk kiállítva volt volna.

Méltó, hogy azon becses ereklények, melyek — hogy csak néhányat példaképpen említsünk — mint a szent István király és neje, Gizella által készítettet aranykereszt a müncheni „Reiche-Kapelle”-ben. Hunyadi Mátyás királyunk címzével és nevével ékített remek pajzs Párisban, továbbá a világhírű könyvtárából származó bronzszeli misekönyv, a külföldi fegyvergyűjtemények magyar vonatkozású műtárgyai stb., az ezredéves ünnepély alkalmával egészítsék ki a magyar nemzet kulturális fejlődését erőteljes vonásokban bemutató képét s így diplomáciai összeköttetéseink útján mindent el kell követnünk, hogy e reánk nézve nagybecsű ereklények a történelmi kiállítás keretéből ne hiányozzanak.

A történelmi kiállítás képét körülbelül oly alakban vélünk létesítenednek, a mint azt már az 1885-iki országos kiállítás alkalmából javasoltuk, de az akkori viszonyok nem kedveztek a program megvalósításának.

Nézetünk szerint legezelszerűbben a következő tizenkét szakaszba lehetne csoportosítani a történelmi kiállítás anyagát:

I. Pannónia és Dácia (mai hazánk) műveltségi állapota a honfoglalásig (IX. század), kiváló tekintettel az e korszakban itt lakott népeket jellemző fontosabb őskori, római és népvándorlási kori leletekre.

II. A magyar fejedelmek kora, a honfoglalástól Vaik megkereszteltetéséig (IX. — X. század az ősmagyar leletek bemutatásával).

III. A magyar királyság megalapítása szent Istvántól kezdve a tatárpusztításig (1000—1241.)

IV. A tatárjárás és utána az ország újjáalkotása IV. Béla és utódai alatt az árpád-házi királyok kihalásáig (1242—1301.)

V. A anjok kora; Nagy Lajos királyunk alatt az iparművészetek virágzása, V. László haláláig: belefoglalva a magyar hadviselés fénykorát Hunyadi János kormányzó idejében (1301—1457.)

VI. Hunyadi Mátyás kora, a tudomány és művészetek újjászülése (renaissance) 1458—1490.

VII. Az ország hanyatlásának kora II. Ulászlótól a mohácsi vészig és a török uralom, e korszak sajátos keleti jellegével (1490–1683).

VII. A reformáció kimagasló eseményei.

IX. Az ország felszabadítása a török járom alól (1683—1699) s a Habsburgok kora I. Lipótól Mária Teréziáig (1657—1740).

X. Mária Terézia (1740–1780) s utódainak kora V. Ferdinándig (1835).

XI. Széchenyi István (1825) és a szabadságharcz; Ferencz József megkoronáztatásáig (1867.)

XII. Az 1867-iki kiegyezés és koronázás után alkotmányos életünk kora, a királykoronázás jubileumáig (1867—1892).

Minden egyes szakaszban, melyek a kiállítandó tárgyak természete és mennyisége szerint aloszta-
lyokat foglalnának magukban, bemutatandók
lennének történeti írott emlékeinek eredetiben,
vagy legalább sikerült facsimileben, továbbá a
műemlékek gazdag sorozata a legnagyobb szabásu
alkotásoktól kezdve, le a kisebb művészetek (öt-
vösség, szövészet stb.) legapróbb tárgyaig, kirá-
lyaink érmei- és pecsétéig.

Tekintettel arra, hogy némely, kivált az első századokból a reánk maradt emlékek csak lézagosak és kulturánkról kimerítő képet nyújtani alig elégségesek: az egyes korszakok kimagasló történeti és kulturális eredményeit a szobrász sorsúje és a festőművész esetje örökítse meg egy külön megállapítandó program szerint, melyben nemcsak a kijelölendő témákról, hanem a költségek fedezése módjáról is javaslatot teszünk.

Í Csakis a képzőművészet alkotásaival lehet hatalmasra és teljessé tenni a történelmi kiállítás főcsoportját, melyben az egyszerű pár előtt is érthetőn beszélné el a művész, kulturális fejlődésünk kimagasló mozzanatait korszakonként, melyekből a csoportokban eredetiben bemutatandó műemlékek reánk maradtak.

A történeti kiállítás épületeinek a hazai építészet fejlődését feltűntető oly alkalmas keret gyanánt kell alkalmazkodnia az egész anyaghoz, hogy az összbnyomás megzavarása helyett, maguk az épületek is feledhetetlen és tanulságos benyomással legyenek a látogatókra.

Az ezredéves kiállítás történeti főszoportjának sikerült megalkotása esetén, hazánk kultúrtörténetének anyaga önmagától kínálkozik egy oly nagyobb szabású illusztrált irodalmi mű létesítésére, melynek az ország egy fő- és középiskolájából sem lenne majdan szabad hiányoznia, sőt egyes alkalmas képes lapjainak az ország minden népiskolája és kisdóvóintézete falain kell oktatnia a nemzet kicsinyeit ezredéves állami életünk kimagasló eseményeire, hogy a millennium megünneplésének érzése át hassa már kisdóv korában a magyar nép gyermekeit s a létűnt évezred tanulságaiiból merítsenek okulást, a hősök tetteiből erőt és a nemzetűntket jellemző erények tisztelgéből lelkesedést az újabb ezredéves nagy feladatához.

Különfélék.

— Kézdi-Vásárhely város képviselőtestülete f. hó 12-én gyűlést tartott, melynek tárgyai közül első sorban kiemeljük Bartók Károly polgármester nagy gondnal összeállított kitűnő jelentését a mult évről. A jelentés tüzetesen foglalkozik közigazgatás minden ágával s a város életében felmerült minden nevezetesebb eseménnyel. A képviselő a legteljesebb elismeréssel fogadta a jelentést s úgy a polgármester urnak, mint a városi tisztviselő karnak mult évi munkálkodásáért elismerést szavaz. Nem kevésbé érdekes tárgya volt a mai gyűlésnek a megerősített építészeti szabályrendelet kihirdetése. A képviselő az építési bizottságba Kovács János és Baló László képviselőket választotta meg. Ezzel az új építészeti szabályrendelet Kézdi-Vásárhely város területén életbe lépett. A képviselő ezzel kapcsolatosan kimondotta, hogy a város által alkotott szabályrendeletek kinyomassanak s a lakosságnak kiadassanak. Előnk polgármester bejelenti, hogy a 40000 ftos kölcsön megkötetett; a pénz megérkezett s ebből úgy az iskolai alaptól elvett 20000 ft, mint az előlegesen felvett takarékpénztári kölcsön kifizettetett. Végül Dr. Szabó Vazul által tett végrendeleti hagyományt tudomásul vette a képviselő.

— A határrendezés alkalmával Romániához szakadt Kézdi-Vásárhely város tulajdonát képező erdőrészt — mint értesülünk — a román kormány közelebről meg fogja vásárolni. E tárgyban a román kormány törvényjavaslatot fog az ottani országgyűlés eleibe terjeszteni, melyben felhatalmazást kér, hogy a határrendezéssel Románia-

hoz szakadt összes magyar területeket megvásárolhassa.

— A Kormány a székei iparosokért. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Háromszékvármegye főispánjához a következő értesítést küldötte: Méltóságos Főispán Ur! Mult évi augusztus hó 3-án 48969. sz. a. kelt leiratom kapcsán értesítem Méltóságodat, hogy a m. kir. államvasutak gépgyárának és a diósgyőri m. kir. vas- és acélgár felügyelő bizottságának f. é. márczius hó 15-én 5128. sz. a. hozzám intézett jelentése szerint a jövő hónapokban a m. kir. államvasutak gépgyárában ügyes vas- és fémestergályosokra, gyalusokra és vésőkre leend szükség; ennélfogva felhívom Méltóságodat, hogy ennek közhirrő tétele iránt megfelelően intézkedjék és a jelentkezők alkalmaztatása iránt a fent nevezett felügyelőbizottsággal közvetlen érintkezésbelépjen. Budapest, 1893. márczius hó 28-án. A miniszter helyett: Reiszig s. k., államtitkár.

— **Sorozás.** A kézdi sorozójárásban márczius 28, 29, április 4. 5. 6. napjain megejtett sorozás következőleg ütött ki: A három korosztályból kiíratott összesen 981 hadköteles. Ebből az ujonczjuttalék javára besoroztatott 153 fő, a honvédségjuttalék javára 14 fő, összesen 167 fő. A póttartalékba, mint család fenntartók 3, mint keretbe alkalmasak 25, összesen 28 fő. Visszahelyeztetett 398. Fegyverképtelennek találtatott 181. Egyszersmindenkorra alkalmatlannak találtatott és töröltetett 11, az állítási lajstromba tévesen felvételét 14, felülvizsgálatra küldetett 4, gyógyulást véget katonai kórházba küldetett 2, összesen 610. Igazolatlan távol maradt az I.-s korosztályból 76, a II. korosztályból 51, a III. korosztályból 49, összesen 176. A bereczki sorozójárásban kiíratott a három korosztályból 96, besoroztatott az ujonczjuttalék javára 4. Visszahelyeztetett 15, fegyverképtelennek találtatott 16. Igazolatlan távol maradt a három korosztályból 61.

— Kovásznai hírek. Messze tájon, lenn a nagy alföldön, élt Faraó nemzetségének békés egyszerűségében egy cigány karaván. Boldogok valának, mert a mindennapi fogra való kitelt mindig a másóból. És ők még sem voltak megelégedve a helyzettel. Világot szerettek volna próbálni, s szerencsét keresni. És elindulának ők a fistes bősziúk napkelet felé, a tyúkkal és malaccczal bővelkedő „sikulia” országyakba, hol akkorát nő a baromfi, mint egy tíz éves rajkó. És eljutának a nagy keleti utazó szülőföldre, honnan nagyobb kaliberű kirándulásokat intézének a szomszéd Kovásznára, a hol is mult szombaton összelopkodtak egy csapat baromfit. Azonban itt, a messze keleten is okosak lévén az emberek, a dádék rajta vesztettek a geográfai kiránduláson. Faraó ivadékai elvették méltó büntetésüket. — Mult héten egy kovásznai ember amint deszkát rakott a vasúti állomáson, a magasból alázuhanat, s lábán jelentékeny sérülést kapott. Állapota nem vesztélyes.

— Merénylet a hercegprimás ellen. Óriási szenzációt és megdöbbenést kelt az a hír, hogy Vaszary Kolos hercegprimás ellen Esztergomban merényletet követtek el. A merénylet tettese a hercegprimás egy elbocsájtott pinceszestere. A pinceszester késsel rohant a hercegprimásra, aki titkárával Kohl Medarddal volt együtt. A felűhűtött ember egyenesen a hercegprimásra rohamot. A mint Kohl Medárd a merényletet észrevette, a primás elé ugrott s igyekezett a merénylet visszatartani. Dulakodás fejlődött ki közöttük, a minek az eredménye lett, hogy a merénylő a hercegprimáshoz nem juthatott. A hercegprimást annyira megrendítette a merénylet, hogy csaknem eszméletlenül a Kohl Medárd karjaiba esett. Kohl a saját testével védte a primást, s mikor a dühöngéssel nem bírt, elfőlte a hercegprimást. Kohl őt késszuratt kapott. Sebei súlyosak, és félt, hogy életveszélyesek is.

— A szemesés ködhártyalob (trachoma) ezen mának és veszélyes szembaj kiirtása végett a belügyminiszter dr. Markus Mór specialista orvost küldötte ki Háromszék megye területére. Első sorban az iskolákban levő tanulók fognak megvizsgálatni. Ha valamelyik községben a szembaj nagyobb mértékben lenne elterjedve, az

összes lakosság vizsgálat alá vétetik. Nevezett orvos S.-Szentgyörgy vidékén működését már megkezdette s nem sokára Kézdi-Vásárhelyre fog érkezni.

— **Ezredéves kiállítás.** A kiállítási területen egyesek által létesítendő pavilonok és egyéb építkezéseket illetőleg már most élénk az érdeklődés. Minthogy pedig a kiállítási terület végleges megállapítása előtt a kiállítási főépületeken kívül a magán-épületek és pavilonokra nézve is kellő tájékozással kell birtnia a kiállítási országos bizottságának, az igazgatóság felkéri mindazon társulatokat, testületeket, cégeket és magánszervezeteket, kik és amelyek a kiállítási céljaira szolgáló pavilonokat és egyéb építkezéseket, úgy nemkülönben kávéházakat, vendéglőket és efféléket terveznek, hogy ebbeli szándékukat az épület rendeltetésének és alapterületének megjelölésével a kiállítási igazgatóságával, folyó évi április hó 30-ig közölni sziveskedjenek.

— Pályázati hirdetmény érkezett a városi tanács-hoz a honvédelminiszteriumtól, melyben a cs. és kir. hadapród iskolákba való felvétel van tüzetesen leírva. A hirdetmény a tanácsháznál megtekinthető.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekelte kereskedők tudomására hozza, hogy a Németbirodalom és Egyiptom között kötött újabb kereskedelmi egyezményben foglalt kedvezményes feltételek az osztrák-magyar monarchiából Egyiptomba bevitt árukra is kiterjesztetvén, ennek következtében a tőlünk Egyiptomba bevitt némely cikkeknek a vámja jelentősen mérsékelteztet, s kötelezte az egyiptomi kormány magát arra, hogy a fontosabb kikötők a szükséghez képest közraktárakat fog fölláltítani, melyekbe a bevitelre kerülő áruk bizonyos fekébér idejében beraktározhatók. A hol így raktárak nincsenek, meg fogja engedni, hogy ott az áruk megfelelő ellenőrzés mellett magánraktárakban elhelyeztessenek és 1-ső hónapon belül minden be- vagy kiviteli vám alól felmentessenek. A nyújtott kedvezmények részletes tételei a kamara irodájában megtekinthetők.

— **Tanulmányút Oroszországba.** Szamota István fiatal író, a ki nemrég „Régi utazások Magyarországon” majd pedig „Régi magyar utazók” c. könyveivel méltó figyelmet ébresztett nyomozásai iránt, a vallás- és közoktatásügyi, valamint a belügyminiszter megbízásából, f. hó 12-én fél-évi tanulmányútra Oroszországba utazik. Utazásának főcélja a városi, vilnai, szentpétervári, moszkvai, kazáni, kijevi, charkovi, stb. könyv- és levéltárak magyar vonatkozású adatainak felkutatása és összegyűjtése, különös tekintettel a milenniumra.

Hirdetések.

Egész selyem, mintázott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban, méterenkint **85 krtól 3 frt 65 krig** — valamint **fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig** szállít — sima kockás, csikos, virágos, damaszolt minőségben) (mintegy 240féle-fajtában és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postaforradulóval küldetnek. Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragaszandó.

Mária

csepp

Gyomor-csepp

megszertien hatnak gyomor bajoknál, néhulvzhetetlen és ártólanosan ismeretes
 uzi és népszerű.
 Gyógyosvisei tünetei: étvágytalanság, gyomorégés, túlzás, hűvöl-
 teltség, száraz felbőgés, hasmenés, gyomorérzés, felésges nyálkázás,
 haszár, sárgaság, undor és hányás, gyomorgrzés, szulidús.

Hath és gyogyoszernek, ízonytér feljásnál a monnyitban ez a gyó-
 möröl szarmadolás, és a hamorolóról ná.

Emeltt bajoknál a **Mária-cselli gyomor-csepp**
 avak óta kitünöknek bizonyult, a mit **száz** meg **száz** ízor-
 gyosvisei és hamorolóról ná, és a hamorolóról ná, és a hamorolóról ná,
 agyutól és hamorolóról ná, és a hamorolóról ná, és a hamorolóról ná,
 és a hamorolóról ná, és a hamorolóról ná, és a hamorolóról ná,

Túrta, József gyogyosvisei
 Budapest, Király utca 12. sz.

A vedgyes és alhárt túzeten tessék megtekint-
 tonit! Csak oly cseppet tessék feljásni, melynek hur-
 kolára zöld szalag van rajta, és a hamorolóról ná,
 és a hamorolóról ná, és a hamorolóról ná, és a hamorolóról ná,
 és a hamorolóról ná, és a hamorolóról ná, és a hamorolóról ná,

A Mária-cselli gyomor-csepp valóban kitünök.

Szent Márk.

É. Prágy

Kovács Ferenz gyogyosvisei általán Kézdj-Vásár helyt.

Gyönyörű minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Gazdag mintakönyvek, minő még nem volt, szabóknak bérmentetlenül.

Nem 2 1/2, 3 1/2 frt engedélyt méterenkint, sem szabóknak ajándékot, a mint ezt a versenytársak a fogyasztó közönség kárára cselekszik, áram az utolsók és szilárdok így mindenki jól és olcsón vásárol.

Ennélfogva kérem csak az én mintakönyveimet mutattatni elő. Egyszersmind övöm t. vevőimet a versenytársak kettős árleendési leveleitől.

RUHAKELMÉK

Peruvien és doszking a főtiszt. papágnak, szabály szerinti kelmék hivatalnokok egyenruházatához, hadastyánok-, tűzoltók- és tornászoknak, úgy béruhákhoz. Posztók teke- és játéksztalok, kocsik behúzásához. Vízhatlan darócok vadászöltönyökhöz. Mosókelmék, utazó plaidek 4-14 frtig stb.

Ha tisztességes, valóban értékes tiszta gyapjuból való kelmét s nem rongyokat, melyek nem érdemlik meg a varratást, akár, akkor forduljon vásárolni.

Stikarofsky Jánoshoz Brűnnben
(Ausztiai Manchester.)

Legnagyobb posztó gyári raktár fél millió frt értékben,

Hogy berendezésem nagyszerűségét és gyári raktáram szolgálatképességét megítélhesse, azt jegyzem meg, hogy általam Európa legtekintélyesebb kivitele posztóban, szörkelmekben, szabókellekben, eszközöltetik. Nagy könyvkötészet csak saját használatomra. Hogy a fent előadottakról meggyőződés legyen szereshető, meghívom a t. közönséget, hogy adandó alkalommal elárutító intézetem nagyszerű helyiségeit, melyekben 150 embert foglalkoztatok, tekintse meg. Szétküldés csak utánvétellel! Levelezések német, cseh, magyar, lengyel, olasz franczia és angol nyelven. 7-20

Brassói portland-czement-gyár

Brassó (Erdély).

Ajánl legkitűnőbb minőségű

portland-czementet

bármely vasuti állomáshoz szállítva nagyon olcsó árban.

8-10

GAZDAGON FELSZERELT

KÖNYVNYOMDA.

Papir- és írószer-üzlet.
Nyomatványraktár. Üzleti könyvek.
Levélbörítékek.

→ Legolcsóbb bevásárlási

SZABÓ

ALBERTNÉL

„SZÉKELYFÖLD“

kiadóhivatala.

Pontosság.
Gyors kiszolgálás.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1892. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1892. október hó 1-től.

A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Medgyes	(ind. érk.)	regg. 10.09	éjjel 12.53
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	regg. 4.2	este 7.23	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szeben felé)	(érk.)	" 10.31	" 12.53
Botfalva	"	" 4.48	" 7.47		(ind.)	" 10.47	" 1.18
Földvár	"	" 5.07	" 8.03	Tövis (vend., elágazás Arad felé	(érk.)	d. u. 12.28	" 2.49
Mogyorós	"	" 5.26	" 8.23	Nagy-Enyed	(ind.)	" 1.08	" 3.47
Apáca	"	" 5.42	" 8.37	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(érk.)	" 1.35	" 4.07
Kőpecz	"	" 6.02	" 8.57		(ind.)	" 2.21	" 4.40
Ágostonfalva	"	" 6.09	" 9.04	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk.)	" 2.31	" 4.52
Alsó-Rákos	"	" 6.26	" 9.20		(ind.)	" 3.08	" 5.20
Homoród	"	" 6.55	" 9.46	Kolozsvár (vendéglő)	(érk.)	" 3.18	" 5.26
Kacsa	"	" 7.12	" 9.59		(ind.)	" 5.14	regg. 6.52
Bene	"	" 7.32	" 10.20	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk.)	este 6.08	" 7.40
Erked	"	" 7.52	" 10.36		(ind.)	" 10.44	" 11.51
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	"	" 8.23	" 11.03		(érk.)	" 11.04	" 12.09
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	" 8.46	" 11.19	Budapest	(érk.)	regg. 6.35	" 8.40
		" 8.53	" 11.29				regg. 7.30

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 4.30 d. u. 1.10 d. u. 5.00
Imecsfalva	" " 4.47 " 1.37 " 5.17
Páva-Zabola	" " 5.04 " 1.44 " 5.34
Kovácsna	" " 5.26 " 2.16 " 6.06
Barátos	" " 5.46 " 2.41 " 6.36
Nagy-Borosnyó	" " 6.01 " 2.56 " 6.51
Eresztvény	" " 6.18 " 3.13 " 7.08
Sepsi-Szentgyörgy	" " 6.53 " 3.53 " 7.48
Kilyén	" " 7.03 " 4.03 " 7.58
Uzon	" " 7.17 " 4.19 " 8.12
Kökös	" " 7.30 " 4.32 " 8.25
Prázmár	" " 7.47 " 4.51 " 8.47
Szász-Hermány	" " 8.07 " 5.14 " 9.07
Brassó	érk. délelőtt 8.25 " 5.32 este 9.25

Brassó	indul reggel 5.20 regg. 8.50 d. u. 3.10
Szász-Hermány	" " 5.39 " 9.09 " 3.29
Prázmár	" " 6.01 " 9.31 " 3.53
Kökös	" " 6.14 " 9.44 " 4.06
Uzon	" " 6.27 " 9.57 " 4.23
Kilyén	" " 6.42 " 10.12 " 4.38
Sepsi-Szentgyörgy	" " 7.04 " 10.32 " 5.03
Eresztvény	" " 7.31 " 10.59 " 5.31
Nagy-Borosnyó	" " 7.49 " 11.17 " 5.53
Barátos	" " 8.13 " 11.41 " 6.22
Kovácsna	" " 8.40 " 12.08 " 6.40
Páva-Zabola	" " 8.53 " 12.21 " 6.53
Imecsfalva	" " 9.08 " 12.36 " 7.08
Kézdi-Vásárhely	érk. reggel 9.26 d. u. 12.54 este 7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.